

Kommunstyrelsen

Handläggare
Marika Nilsson, 0456-81 61 26
marika.nilsson@solvesborg.se

Finansdepartementet

Remissyttrande över förslag till hantering av onormalt låga anbud (Rapport 2025:4), med dnr Fi2025/00078

Sölvesborgs kommun har tagit del av förslagen mot bakgrund av den egna upphandlingsverksamhetens arbete och tittat på hur föreslagna åtgärder kan påverka organisationen kunskapsmässigt, ekonomiskt och verksamhetsmässigt.

Förslaget att *samtliga* anbud som ligger 30 % under snittpriset ska granskas är positivt utifrån enhetlighet och tydlighet. Men eftersom viktningen av tilldelningskriterierna görs inom ett "lämpligt intervall" finns ändå risk för godtycke vad gäller hur viktningen fastställs. Risken är därmed att det inte blir någon skillnad mot hur det ser ut idag. Kommunen anser därför att t.ex. golvpriser eller intervall för prissättning kunde vara lämpliga alternativ.

Förslaget att upphandlande aktör ansvarar för att bedöma huruvida ett anbud är onormalt lågt är utmärkt i teorin. Det är dock viktigt att upphandlande aktörer ges verktyg för att rent faktiskt *kunna* kontrollera vad i ett anbud som är för lågt. Här ser kommunen att det finns risk för en kompetensbrist som behöver fyllas för att alla upphandlande aktörer ska klara av lagstiftarens kravställning. Att upphandlande aktörer får lägga mer tid på kontroller och granskningar torde också bli kostnadsdrivande då handläggningen blir mer omfattande och kan komma att kräva ytterligare personal.

En fråga som dyker upp i samband med kontroll av låga anbud är s.k. osunda varukorgar och hur man ska se på dessa. Vissa varor i upphandlingar prissätts oerhört lågt, vilket sedan tas igen med råge på andra varor – hur ska detta bedömas? Det är ju viktigt att upphandlande aktörer klarar att bedöma och ifrågasätta helheten i kostnaderna.

Leverantören ska kunna förklara hur de ska kunna leverera trots låg prissättning och ska erhålla "skälig tid" för yttrande. Vad anser lagstiftaren vara "skälig tid"? Detta brukar förvisso utkristalliseras i praxis då lagstiftaren normalt inte petar i detaljer men i upphandlingssammanhang brukar tiden vara en viktig faktor för samtliga inblandade så en hint om hur lagstiftaren ser på detta vore bra.

När det gäller yttranden/förklaringar till ett lågt pris från leverantörer kan det idag även finnas fog för eftertanke kring hur upphandlande aktörer ska ställa sig till likartade AI-svar som med all sannolikhet lär dyka upp från leverantörer.

Idag begärs ofta att upphandlande myndighet sekretessbelägger sådant som kan förklara ett lågt pris. Är det lagstiftarens intentioner att detta ska kunna sekretessbeläggas även fortsättningsvis? Upphandlande myndigheter får ofta överprövningar av sekretessbelagda uppgifter, vilket sannolikt även kommer att begäras gällande leverantörers förklaringar. Om överprövning angående sekretessbelagd förklaring drar ut på tiden och tilldelning görs uppstår fråga kring förhållandet mellan överprövningen och tilldelningen. Behov av klarläggande finns.

Sammantaget är Sölvesborgs kommun positiva till att upphandlande aktörer ska försöka stävja och stoppa oseriösa aktörer. Kommunen anser att det ska finnas en skyldighet att förkasta onormalt låga anbud som inte är seriöst menade men anser att det krävs central styrning, instrument och kompetenshöjande åtgärder för att uppnå en sådan förändring och att den uppgiften bör läggas på Upphandlingsmyndigheten. Kommunen delar även utredningens förslag om att leverantörer inte ska kunna komma med nya förklaringar till ett anbud efter själva anbudsprövningen om det inte finns särskilda skäl.

Marika Nilsson
Kommunjurist

Bilagor

Klicka här för att ange text.

Beslut sänds till:

Klicka här för att ange text.